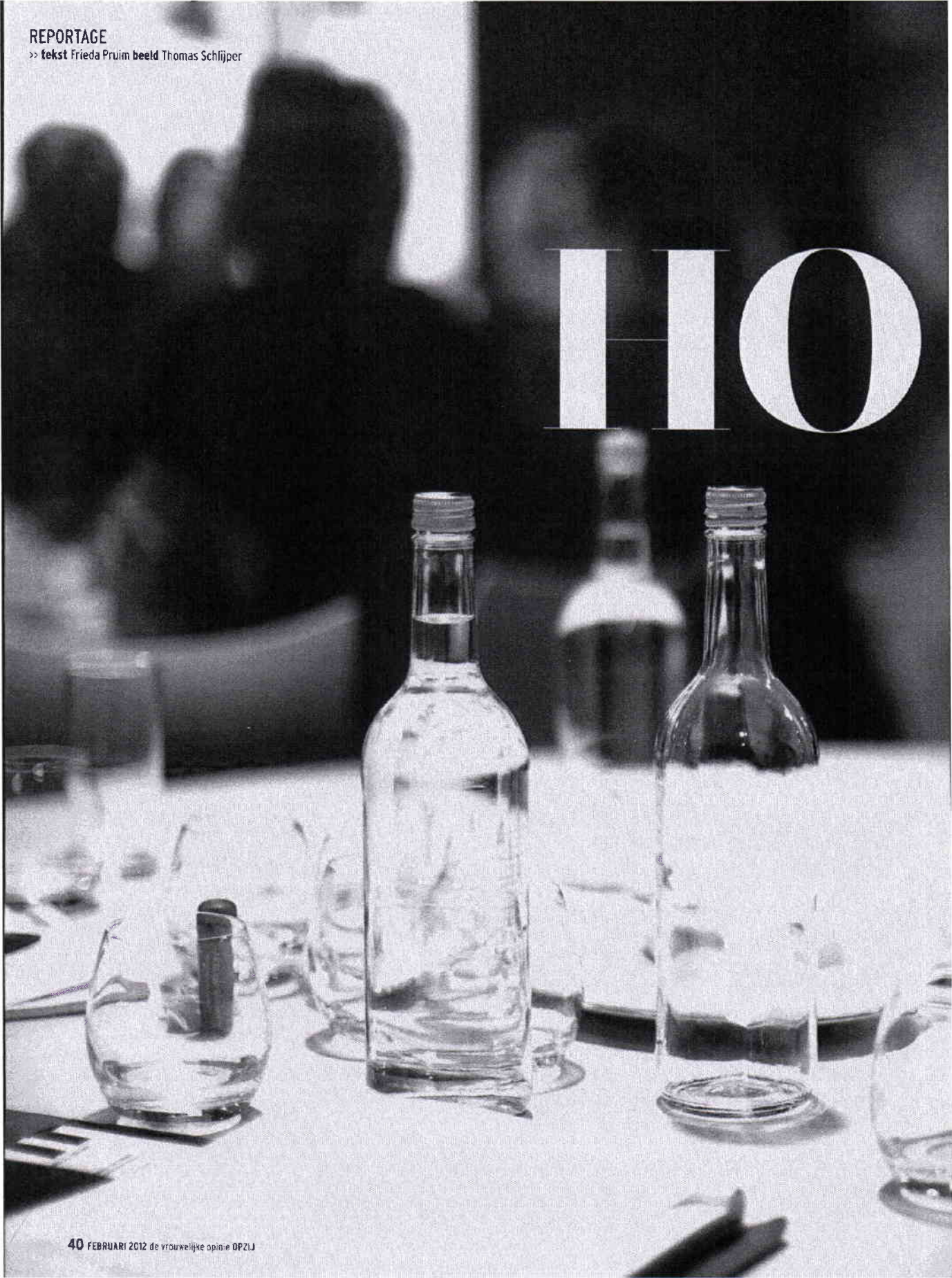

REPORTAGE

>> tekst Frieda Pruim beeld Thomas Schlijper

H/O

40 FEBRUARI 2012 de vrouwelijke opinie OPZIJ

HEEL GEZELLIG,
maar netwerken

MAAR

OPZIJ de vrouwelijke opinie FEBRUARI 2012 41

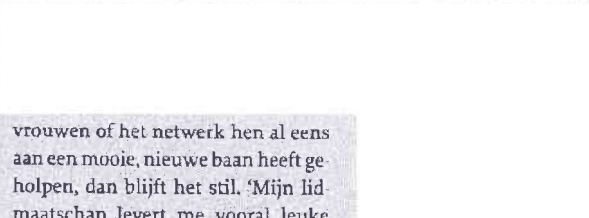
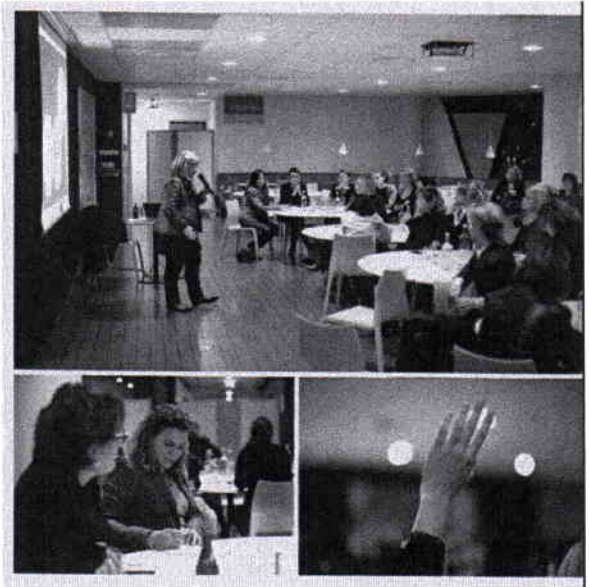
Zakelijk flirten, machtsspelletjes leren spelen en je hart luchten: vrouwennetwerken zijn nuttig (en gezellig) maar met écht netwerken hebben ze weinig te maken. **'Als het erop aankomt, moet je bij de mannen zijn.'**

als ze moeten beslissen wie ze de leiding geven over een spannend project, voor een man kiezen. 'Ik geloofde m'n oren niet!' zegt Bevelander. 'Waarom zouden we een man in zo'n situatie meer vertrouwen dan een vrouw, met al het talent dat we in huis hebben? Verandering begint bij onszelf. Draag vrouwen voor bij vacatures, zodat ze verder komen in hun werk in plaats van halverwege hun carrière af te haken.'

Twee maanden eerder bij een bijeenkomst van de regionale vrouwennetwerken de Melerij en Concare in Den Bosch probeert comédienne Karin Bruers de tachtig aanwezige vrouwen een tikje provocerend de beginselen van het netwerken bij te brengen: 'Wie geen visitekaartje bij zich heeft, moet gaan zitten.' Tien vrouwen vallen af. De rest krijgt de opdracht hun kaartje ter plekke te geven aan iemand met wie ze in contact willen komen. De vraag wie er minder dan 4000 euro netto per maand verdient, is funest. Massaal zijgen de vrouwen neer op hun stoelen.

Daarna kunnen ze een vraag of stelling op een grote post-it schrijven. Daarover gaan ze met elkaar in gesprek. Er ontstaan levendige gesprekken over stellingen als 'Vrouwen moeten anderen vaker de hand schudden', 'Durf af te wijken' en 'Ik ben zo aardig'. De aanbevelingen die hieruit voortkomen, gaan na het congres naar alle bedrijven die het manifest Vrouwen naar de Top hebben ondertekend.

Heel gezellig allemaal, maar wat voor nut heeft kletsen over zijige post-iteksten eigenlijk voor je carrière? Nederland telt op z'n minst tweehonderd vrouwennetwerken: van vrouwen binnen dezelfde regio of beroepsgroep en van vrouwen binnen één bedrijf. Meer vrouwen in topposities krijgen, is bijna altijd een belangrijke doelstelling. Maar vraag je

vrouwen of het netwerk hen al eens aan een mooie, nieuwe baan heeft geholpen, dan blijft het stil. 'Mijn lidmaatschap levert me vooral leuke avonden en kennis op, bijvoorbeeld tijdens bedrijfsbezoeken. Ik kan kwijt waar ik in mijn werk tegenaanloop, het makkelijk iemand als ik met een probleem zit en we spelen elkaar weleens een opdracht toe,' vertelt een klachtenfunctionaris in de wandelgangen van het Brabantse congres.

Vrouwennetwerken fungeren vooral als 'kenniscentrum' en uitlaatklep. In workshops en interviews kun je leren hoe je jezelf beter kunt profileren, hoe je zakelijk flirt en hoe machtsspelletjes binnen bedrijven werken. Je kunt er ervaringen uitwisselen met gelijkgestemden, bijvoorbeeld over hoe je je als vrouw staande kunt houden in een mannenwereld en hoe je werk en zorg het best kunt combineren. En je kunt in een veilige omgeving oefenen met het aanspreken van wildvreemden. 'In een

Waarom zouden mensen door jou geleid willen worden? Honderd bezoeksters van de Rotterdamse kickoff van bedrijfsnetwerk EverYwoman steken aarzelend de koppen bij elkaar in de kantine van Ernst & Young. De aantrekkelijk uitgestalde petitfours moeten maar even wachten. Het blijkt de aanwezige vrouwen niet mee te vallen om zichzelf alleen maar aan te prijzen. 'Ik heb empathisch vermogen - maar niet altijd,' zegt de een. 'Met mij als baas kun je lol hebben,' zegt een ander. 'Maar sommigen vinden me niet serieus genoeg,' komt er meteen achteraan. 'Om het verder te schoppen in de organisatie moet je meer in jezelf geloven. Maar vrouwelijke leidinggevers moeten ook meer vertrouwen hebben in hun seksegenoten,' zegt workshopleidster Dianne Bevelander tegen haar gehoor. Ze is adjunct-decaan van de Rotterdam School of Management van de Erasmus Universiteit. Uit onderzoek onder haar MBA-studenten bleek dat vrouwen

vrouwennetwerk toon ik makkelijk mijn onzekerheid; dat scheidt zelfs een band. Mannen zien je dan eerder als een minkukel,' zegt Vreneli Stadelmaier, directeur van SheConsult en initiatiefnemer van alle vrouwennetwerken.nl.

Vrouwen mogen dan gesterkt worden door al die lezingen, workshops en uitwisseling – met netwerken heeft het weinig te maken. Zo begint bij de netwerkbijeenkomst van Ernst & Young het borrelen (en dus het netwerken) pas twee uur na aanvang. Het blijkt hét sein voor minstens de helft van de vrouwen om naar de garderobe te snellen, de andere helft drinkt gehaast een wijntje.

Na drie kwartier is de kantine alweer leeg. 'Sorry, tienminutengesprek op school.' 'Mijn zoon nog even een zoen geven voor het slapengaan.' Aanpappen met de directie is geen optie, want de twee vrouwelijke bestuursleden van Ernst & Young ontbreken. Maar de drie vrouwelijke partners die wel gekomen zijn, worden ook niet echt bestormd. De vrouwen kruipen vooral bij vrouwen van gelijk niveau voor de broodnodige 'herkenning'.

Uit onderzoek van de Harvard-hoogleraar sociologie Frank Dobbin blijkt dat vrouwennetwerken vrouwen nauwelijks helpen om carrière te maken. Ze leveren geen hogere posities op, geen prestigieuze opdrachten. Oorzaak: de meeste vrouwennetwerken hebben nauwelijks leidinggevers onder hun leden. En dus niemand die in de positie zit om die topbaan op dat topproject te vergeven.

Volgens hoogleraar en netwerkdeskundige Yvonne Benschop van de Radboud Universiteit Nijmegen geldt dit ook voor Nederland. 'Van topvrouwen wordt veel verwacht bij vrouwennetwerken, maar zelf zijn deze vrouwen veel minder geïnteresseerd in die bijeenkomsten. Zij tref-

fen er weinig vrouwen van hun eigen niveau en hebben er dus weinig te halen,' legt ze uit. Hun voorkeur gaat uit naar speciale netwerken voor topvrouwen of naar gemengde netwerken, die meer leden hebben met macht. 'Daar moet je dus zijn als je zo snel mogelijk carrière wilt maken.' Dat vrouwennetwerken veel nadruk leggen op professionele ontwikkeling en minder op borrelen, is volgens haar een reactie op het theekransjesimago. 'Een club vrouwen bij elkaar roept nog steeds die associatie op,' zegt Benschop. 'Daardoor schieten ze in de verdediging. Om serieus genomen te worden, benadrukken ze hoe inhoudelijk ze bezig zijn.'

Vrouwennetwerken binnen bedrijven kunnen volgens Benschop wel indirect bijdragen aan meer vrouwen in de top, door hun directies bij de les te houden. Zo zit Women in Blue van IBM regelmatig bij de directie aan tafel om te adviseren over hoe vrouwen ondersteund kunnen worden in hun ambities.

Maar als ambitieuze vrouw kun je volgens onderzoeker Dobbin het best je hoop vestigen op diversiteitsmanagers, die speciaal zijn aangesteld om de top minder wit en mannelijk te maken. En op mentorprogramma's, waarbij topmensen in het bedrijf ambitieuze medewerkers begeleiden. Die hebben in tegenstelling tot vrouwennetwerken wel zichtbaar effect

NA DRIE KWARTIER
IS DE KANTINE
ALWEER LEEG.
'SORRY, TIEN-
MINUTENGESPREK
OP SCHOOL'

Zo werkt het wél

Tips voor vrouwennetwerken om meer vrouwen naar de top te helpen:

- Meer topvrouwen als leden aantrekken
- Leidinggevenden als gasfonspreker uitnodigen
- Een directielid zover krijgen dat hij of zij een bedrijfsnetwerk openlijk steunt
- Mannen uitnodigen voor bijeenkomsten om hun argwaan weg te nemen
- Meer tijd om te borrelen
- Samenwerking met gemengde netwerken
- Leden stimuleren ook lid te worden van een gemengd netwerk

op de doorstroming van vrouwen. Zo organiseert Opportunity in Bedrijf, expertisecentrum voor bedrijven, al een paar jaar programma's waarbij ambitieuze vrouwen gekoppeld worden aan een mentor op topniveau van een ander bedrijf.

'Het is goed als de organisatie zelf verantwoordelijkheid neemt voor dit onderwerp,' benadrukt Benschop. 'En het helpt als iemand met aanzien zich eraan verbindt. Dat hebben we bij het project Politietop Divers gezien. Mede dankzij de grote politieke steun van de toenmalige minister Guusje ter Horst belandden er veel meer vrouwen op topposities.' »

Vrouwen met ambities moeten zich hoe dan ook niet beperken tot lidmaatschap van een vrouwennetwerk, want voor de interessantste banen en opdrachten moet je nog steeds bij mannen zijn. Advocate Patrizia Marcucci is zich daarvan bewust. Bij vrouwennetwerk Concare in Breda wil ze leren hoe ze in de mannenwereld van de advocatuur zichzelf kan blijven. Daarnaast heeft ze baat bij haar lidmaatschap van de – gemengde – Rotary. 'Daar heb ik een luisterend oor voor de mannen. Die zijn dat van andere mannen niet gewend, dus dan zetten ze de deur al gauw wijdopen. Het is "met iemand naar bed gaan" zonder fysiek contact. Ik bereik er veel mee: ze spelen goede cliënten naar me door.'

SheConsult-directeur Vreneli Stadelmaier haalt weer het meest uit haar lidmaatschap van de Nederlandse vereniging van Commissarissen en Di-

recteuren (NCD). Het levert haar opdrachten op, ze maakt de mannelijke leden bewust van de positie van vrouwen binnen bedrijven en ze peilt hoe ze iets het best in de markt kan zetten. 'Mannen zijn mijn opdrachtgevers, zij bepalen of onze coaches worden ingeschakeld in hun bedrijf. Het is handig dat ik hun taal spreek.'

Maar het kan ook anders. TheNextWomen.nl, een online magazine en netwerk voor zakenvrouwen, organiseert geregeld 'pitching en funding

events' waarvoor initiatiefneemster Simone Brummelhuis mannelijke investeerders uitnodigt. Ook bij netwerk astia.org brengt zij vrouwen in contact met (mannelijke) experts en investeerders om hun bedrijf te laten groeien. Ze werkt ook samen met gemengde ondernemersnetwerken die op zoek zijn naar vrouwelijke leden. Beginnende zakenvrouwen raadt ze aan om in een vrouwennetwerk extra kennis op te doen. 'Daar hoor je bijvoorbeeld dat mannen drie keer zoveel geld aan investeerders vragen als vrouwen. Maar het is zaak zo snel mogelijk ook relaties met mannen op te bouwen, want 96 procent van de geldschietters is nog steeds man. Zij moeten je eerst goed leren kennen voordat ze je vertrouwen.' En dat vraagt om netwerken – écht netwerken. ●

Reageren op dit artikel?

Ga naar www.opzij.nl/forum

Overzicht
vrouwennetwerken:
allevrouwen-netwerken.nl

Overzicht
bedrijfsnetwerken:
pfpwn.com
Opportunity in Bedrijf. Netwerken voor zakenvrouwen. Praktijkgids over het opzetten van een bedrijfsnetwerk

Met dank aan
Margo van Berkel
van Opportunity in Bedrijf